

УДК 330:004

**ISSUES OF INFORMATION TECHNOLOGIES' IMPLEMENTATION IN THE MANAGEMENT OF A MODERN ENTERPRISE
ПРОБЛЕМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ****Misyura D.E. / Місюра Д.Е.***Master's Degree / магістрант**National Aerospace University named after M. E. Zhukovsky «KhAI»,**Kharkiv, Chkalova 17, 61070**Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»,**Харків, вул. Чкалова 17, 61070*

Abstract. The work is devoted to the analysis of existing problems of information technologies' introduction in the management of a modern enterprise. There have been defined the opportunities for application of internal integration of subjects and objects of internal (external) audit, and external integrations of internal and external audit as sub-systems in one unified information system; also there have been grounded the issues of audit efficiency as a process in relations to improper use of information technologies. According to the results of the research, in order to solve the problems of introduction of information technologies in the management of modern enterprises, it is suggested to follow a clearly established sequence of steps.

Keywords: management, information technologies, enterprise, internal audit, external audit.

Вступ.

Сучасне суспільство характеризується проникненням інформаційних технологій в усі сфери людської діяльності. Значного поширення здобули комп'ютерні системи в господарській діяльності, а саме її обліково-аналітичному забезпеченні. У сучасних умовах більшість підприємств здійснюють облікову діяльність в умовах автоматизованої обробки даних, тому на практиці система бухгалтерського обліку за мовчазної згоди сторін сприймається як автоматизована.

Одним із важливих шляхів удосконалення організації та методики обліку та контролю є використання у процесі аудиторської перевірки інформаційних технологій та моделювання аудиторського процесу. Зазначені процедури є важливими як для зовнішнього, так і для внутрішнього контролю. Саме тому виникає необхідність розроблення науково обґрунтованих рекомендацій по розробці підходу щодо вирішення проблем запровадження ІТ в управлінні сучасним підприємством.

Основний текст.

Удосконалення управління, посилення орієнтації для досягнення високих кінцевих результатів належить внутрішньому контролю, зокрема внутрішньому аудиту – основній інформаційній базі управління, зняряддю контролю за станом об'єктів управління, способу об'єктивної оцінки результатів господарювання. Проведені дослідження свідчать, що досить часто у процесі внутрішнього аудиту виникають проблеми, які вимагають відповідних спеціальних знань, і в таких випадках не можливо провести кваліфіковану перевірку або дати оцінку певних обставин і сторін фінансово-господарської діяльності. Через такі чинники серйозні проблеми та суттєві помилки можуть

залишитись нерозкритими й невиявленими. Тому внутрішнім аудиторам у разі необхідності варто пропонувати керівництву залучити до аудиторської перевірки зовнішній аудит, який є методом здійснення позавідомчого контролю, та не замінює й не підмінює державний контроль за господарською та фінансовою діяльністю економічних суб'єктів, сприяє створенню високоєфективної системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, перешкоджає виникненню порушень і підтверджує вірогідність звітів відокремлених структурних підрозділів.

Отже, на нашу думку ІТ, як інтегруючий фактор, зможе забезпечити внутрішню інтеграцію суб'єктів і об'єктів внутрішнього (зовнішнього) аудиту, та зовнішню інтеграцію внутрішнього і зовнішнього аудиту як підсистем, в єдину інформаційну систему. Внутрішня інтеграція забезпечує тісну інтеграцію системи внутрішнього (зовнішнього) аудиту та системи персоналу між собою. Зовнішня інтеграція забезпечує тісну інтеграцію робочих процесів внутрішнього і зовнішнього аудиту. На основі застосування ІТ, робота цих двох підсистем може бути паралельною і тісно інтегрованою.

Белокоз О. І. [1], в контексті дослідження ІТ аудиту, вважає, що підвищення ефективності аудиторської роботи можливе за рахунок використання комп'ютерних технологій. Проте враховуючи тенденції розвитку застосування ІТ при проведенні аудиту виникають деякі проблеми:

- специфіка аудиторської діяльності (щодо неможливості повністю формалізувати процес аудиту, щодо формування професійного висновку);
- застосування підприємством, на якому проводиться аудит, різноманітного програмного забезпечення та із використанням численних своїх внутрішніх аналітичних реєстрів накопичення інформації;
- аудитори змушені виїжджати на підприємства для проведення аудиту;
- різноманітна галузева спеціалізація клієнтів аудиторських фірм.

На проблеми ефективності аудиту, як процесу, у зв'язку із неналежним застосуванням ІТ, вказує Янчев, А. В. [2]. Це пояснюється, на його думку, складністю і трудомісткістю контрольних процедур, а також тим, що на багатьох підприємствах система внутрішнього контролю слабо організована або зовсім відсутня.

Використовуючи сучасні технології, підприємства отримують можливості узгодити обсяг виробництва з попитом у режимі реального часу, виявляють нові канали продажів і розміщення, оптимізувати організаційну структуру, визначати структуру виробництва згідно з законами, покращити якість обслуговування і цим підвищити ефективність своєї діяльності [3, с. 130].

Підприємство як соціально-економічна система значною мірою залежить від інформаційних технологій, які забезпечують пропорційність її функціонування. Важливим інструментом визначення стану пропорційності соціально-економічної системи є діагностика, яка дозволяє встановити можливі резерви чи напрямки наближення порушеної пропорції до оптимального рівня [4].

Проте, невизначеність і ризики внутрішнього й зовнішнього середовища породжують виникнення кризових явищ в системі функціонування та розвитку

підприємств, що вимагає здійснення імітаційного моделювання пропорційності їх розвитку [5, с. 192-220], а також додаткового дослідження тенденцій та наявного стану ринку ІТ в Україні.

Запровадження ІТ в управлінні підприємством забезпечує прискорення обробки інформації, скорочення управлінського персоналу, забезпечення якісною інформацією керівництва, дозволяє своєчасно та якісно здійснювати діагностику господарської діяльності, підвищує швидкість прийняття управлінських рішень [3, с. 129].

Нині на ринку представлено безліч систем управління підприємством. Україна посідає четверте місце у світі за кількістю сертифікованих ІТ-спеціалістів (після США, Індії, Росії), входить до ТОП 30 локацій для передачі замовлень на розробку ПЗ. Дана сфера активно підтримується урядом України [6].

Серед перешкод на шляху впровадження ІТ в управлінні сучасними підприємствами прийнято виділяти:

- ускладнення вивчення швидкозмінних інформаційних потоків як результат поглиблення експортної орієнтованості значної частки підприємств, погіршення процесів реалізації ринкових відносин внаслідок російської агресії та подальшого перерозподілу власності серед “нової” та “старої” олігархії;

- складність розробки та впровадження інформаційних і програмних систем для автоматизації управління компаніями через відтік ІТ-персоналу, нестачу фінансових ресурсів;

- відсутність у значній кількості керівників розуміння доцільності використання ІТ для удосконалення управлінської роботи;

- доцільність безперервного застосування Internet-технологій в організації і забезпеченні мобільного управління.

З метою вирішення проблем запровадження інформаційних технологій в управління сучасними підприємствами рекомендується дотримуватись чітко встановленої послідовності кроків (рис. 1).

Вирішення проблем запровадження інформаційних технологій в управління сучасними підприємствами повинне супроводжуватись підвищенням рівня кваліфікації управлінського персоналу, змінами організаційного характеру (організаційна перебудова), постановкою стратегічних цілей та завдань розвитку підприємства, розробкою заходів системного характеру, де центральне місце буде належити застосуванню сучасних ІТ і систем.

Висновки і пропозиції.

Причиною неефективного господарювання на багатьох підприємствах України нині виступає недостатнє використання інформаційних технологій та систем. Виконана у дослідженні порівняльна характеристика ІТ та систем, які застосовуються на підприємствах, доводить що їх використання забезпечує оптимізацію бізнес-процесів, поліпшення зв'язків з клієнтами, оптимізацію матеріалопотоків, підвищення якості. Незважаючи на активну підтримку даного сектору з боку держави, до кінця не вирішеними є проблеми вивчення та прискорення інформаційних потоків, розробки та впровадження інформаційних

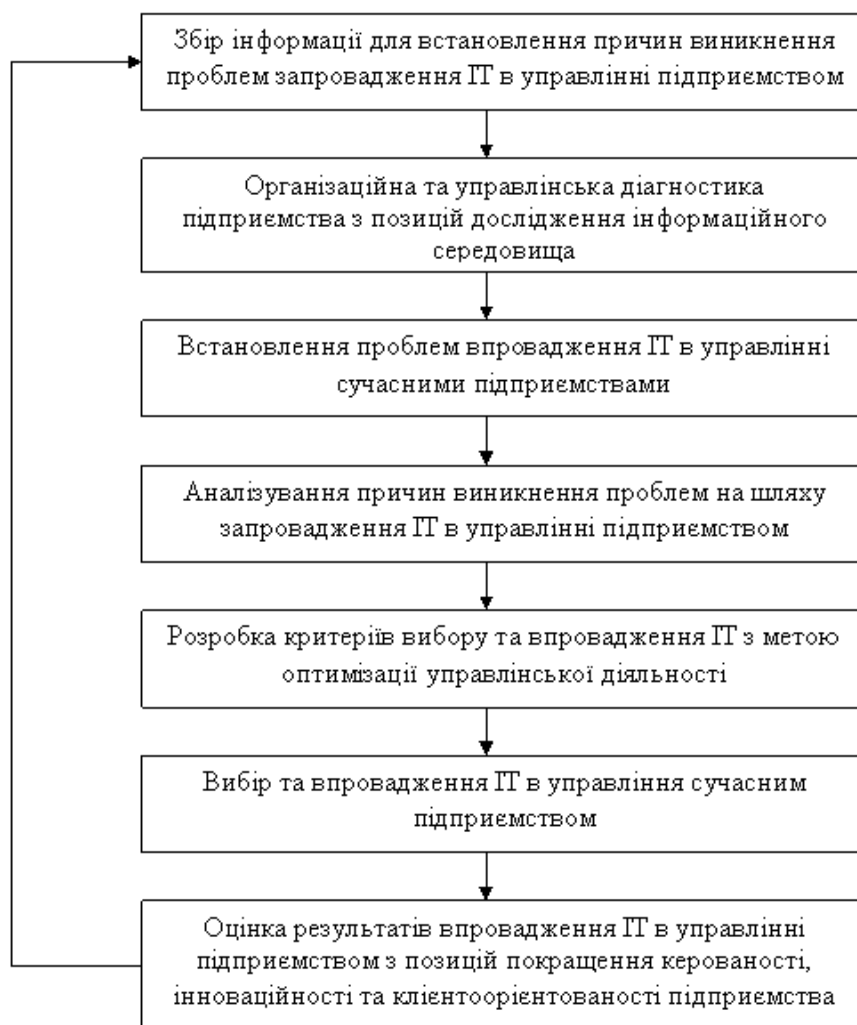

Рис. 1. - Покроковий підхід до вирішення проблем запровадження ІТ в управлінні сучасним підприємством

Джерело: складено автором.

і програмних систем для автоматизації управління, відсутність бачення перспективності запровадження ІТ у керівників і, як наслідок, зниження мобільності управління тощо.

Подальші дослідження в даному напрямку повинні бути спрямовані на створення універсальної моделі ІТ, яка дозволить значно підвищити ефективність управління діяльністю підприємства.

Література

1. Белокоз О.І. Вплив інформаційних технологій на аудит дебіторів і кредиторів. URL: <http://www.nibu.factor.ua/golden/doc.html?id=18085> (дата звернення: 8.12.2019).
2. Янчев, А. В. Теоретико-методологічні засади облікового процесу в інформаційній економіці. *Бізнес Інформ*. 2014. №4. С. 341-347.
3. Брадул О. М. Обліково-аналітичне забезпечення менеджменту корпорацій. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2009. 356 с.
4. Адамик, О. В. Розмежування понять «автоматизовані», «комп'ютерні»

та «інформаційні» системи бухгалтерського обліку. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2016. Том 26. № 1. С. 163-169.

5. Бардаш С.В. Економічний контроль в Україні: системний підхід : монографія. К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2010. 656 с.

6. Абдикеев Н.М. Проектирование интеллектуальных систем в экономике: Учебник. М.: Издательство «Экзамен», 2004. 528 с.

References:

1. Byelokoz O.I. Vpliv informacijnih tehnologij na audit debitoriv i kreditoriv. URL: <http://www.nibu.factor.ua/golden/doc.html?id=18085> (accessed: 8.12.2019) (in Ukrainian).

2. Yanchev, A. V. (2014). Teoretiko-metodologichni zacadi oblikovogo procesu v informacijnij ekonomici. [Theoretical and methodological implications of a similar process in the information economy] in *Biznes Inform* [Business Inform], issue 4. pp. 341-347.

3. Bradul O. M. (2009) Oblikovo-analitichne zabezpechennya menedzhmentu korporaci [Analytical and analytical support for corporate governance]. K.: Kiyiv. nac. tovg.- ekon. un-t, 356 p..

4. Adamik, O. V. (2016) Rozmezhuvannya ponyat «avtomatizovani», «komp'yuterni» ta «informacijni» cictemi buhgalterckogo obliku [Delimitations are understood by "automated", "computer" and "information" accounting systems]. *Еkonomichnij analiz: zb. nauk. prac.* [Economic analysis: a collection of scientific works], Ternopil: Vidavnichopoligrafichnij centr Ternopilckogo nacionalnogo ekonomichnogo univercitetu «Еkonomichna dumka», vol. 26, issue 1, pp. 163-169.

5. Bardash C.V. (2010) Ekonomichnij kontrol v Ukrayini: cictemnij pidhid: monografiya [Economic control in Ukraine: a systematic approach: monograph]. K.: Kiyiv. nac. tovg.-ekon. un-t, 656 p.

6. Abdikeev N.M. (2004) Proektirovanie intellektualnyh cictem v ekonomike: uchebnik. [Designing Intelligent Systems in Economics] M.: Izdatelectvo «Ekzamen», 528 p.

Анотація. Робота присвячена аналізу існуючих проблем запровадження інформаційних технологій в управління сучасним підприємством. Визначені можливості застосування внутрішньої інтеграції суб'єктів і об'єктів внутрішнього (зовнішнього) аудиту, та зовнішні інтеграції внутрішнього і зовнішнього аудиту як підсистем, в єдину інформаційну систему та обґрунтовані проблеми ефективності аудиту, як процесу, у зв'язку із неналежним застосуванням інформаційних технологій. За результатами дослідження з метою вирішення проблем запровадження інформаційних технологій в управління сучасними підприємствами запропоновано дотримуватись чітко встановленої послідовності кроків.

Ключові слова: управління, інформаційні технології, підприємство, внутрішній аудит, зовнішній аудит.

Рецензент: к.е.н., доц., Діденко Ю.Ю.

Стаття відправлена: 10.12.2019 г.

© Місюра Д.Е.